РІДНА ШКОЛА

ПЕРША ЧАСТЬ

УКРАЇНСЬКИЙ
БУКВАР

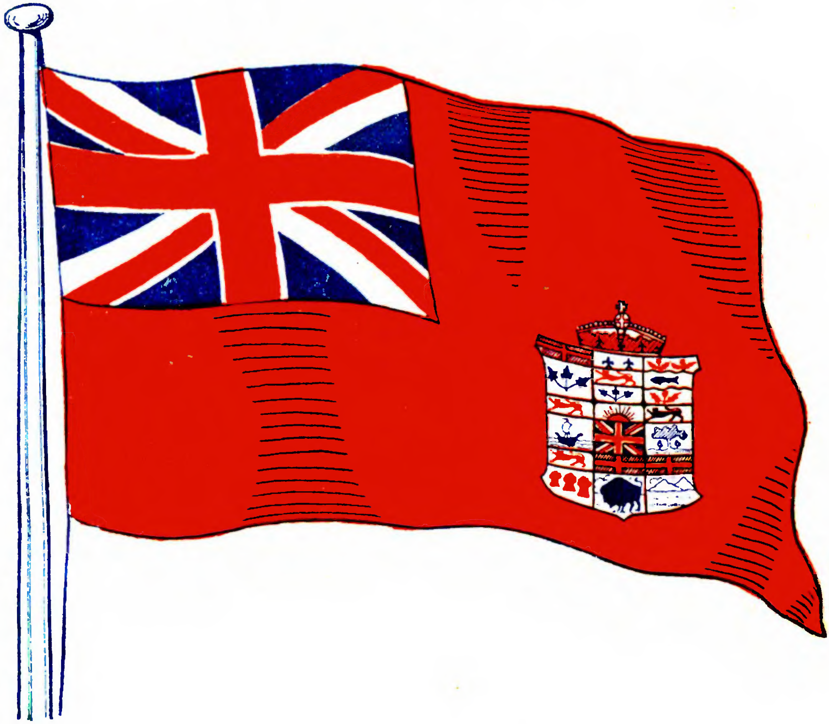
Після нового правопису.

Нове, перероблене видання.

Накладом Української Книгарні
[illegible] Main St., Winnipeg, Man.

Printed in Canada

Наш прапор.

Наш прапор має три кольори: червоний, білий і синій.

Червоний означає: „Будь відважний."

Білий означає: „Будь чесний."

Синій означає: „Будь вірний."

Памятаймо о тім, коли дивимось на наш прапор.

РІДНА ШКОЛА

ПЕРША ЧАСТЬ

Український
БУКВАР

Після нового правопису.

Нове, перероблене видання.

1925.

Накладом Української Книгарні
660 Main Street. — Winnipeg, Man.

З друкарні „Канадийського Фармера"
120-122 King Street. — Winnipeg, Man.

ЗНАКИ ПЕРЕПИНАННЯ.

, протинка,

. точка,

; знак середний,

: двоточка,

? питайник,

! знак виклику,

"—" знаки наведення,

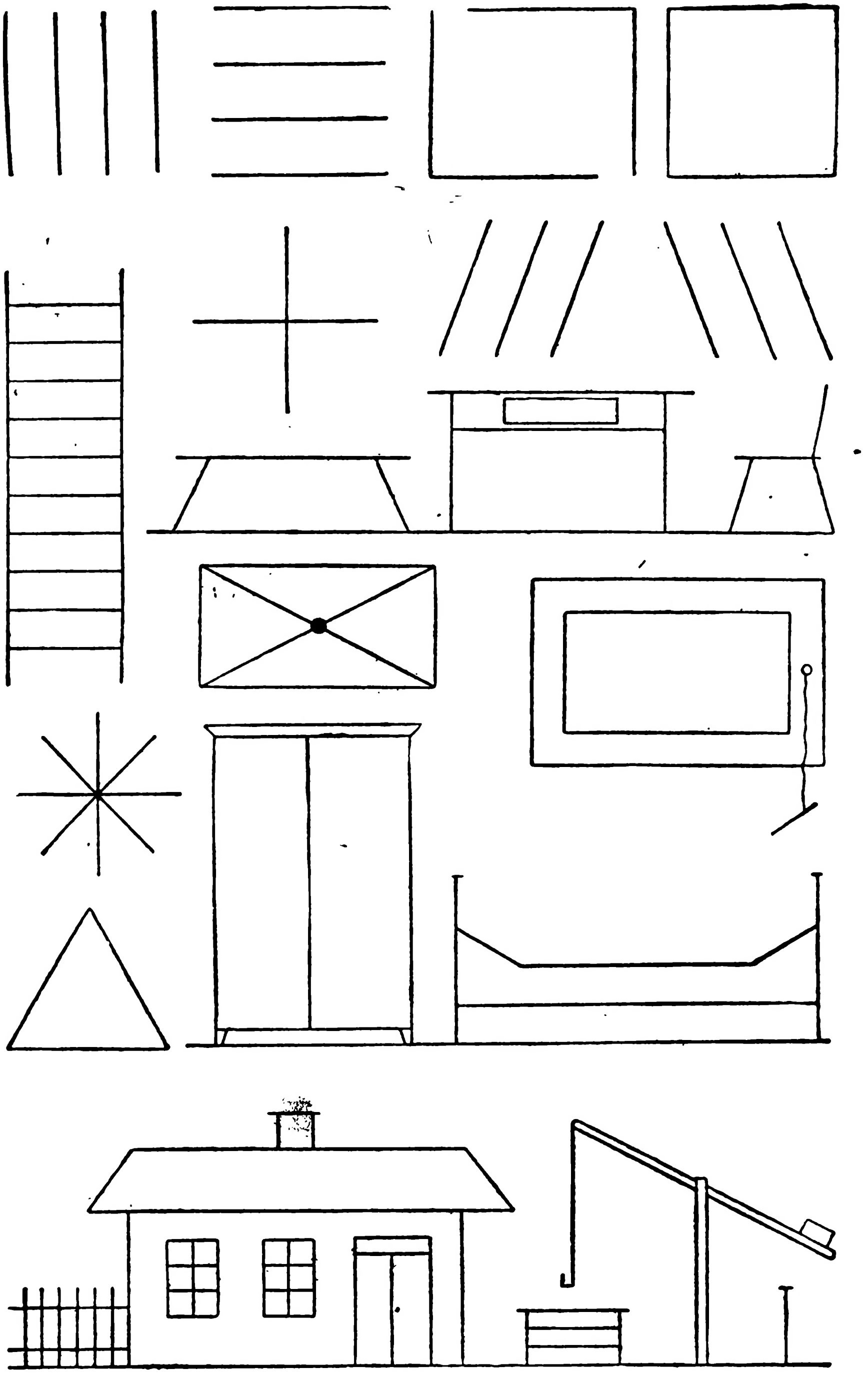
(—) скобки,

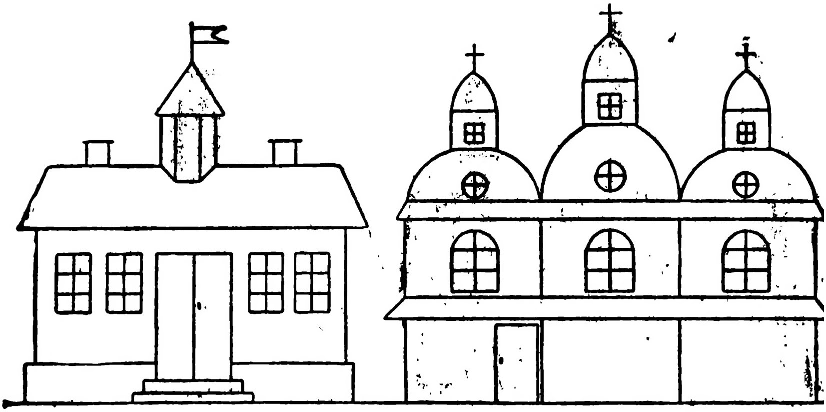
— павза,

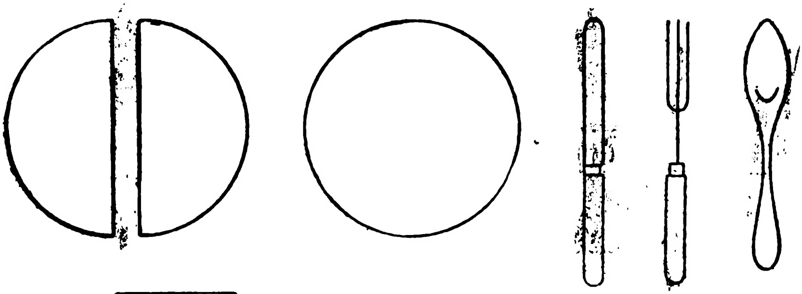
.... перерва, коли переривается речення, не висказавши всего що думаєся.

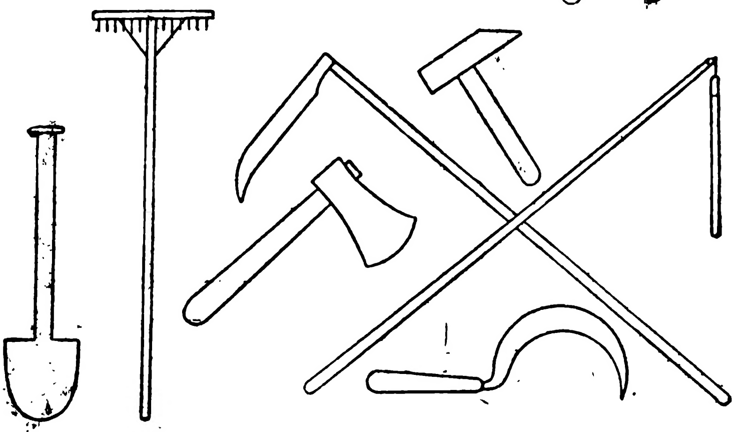
ПОЗІР:—1. Кожний перечитаний уступ повинна дитина відписати, а що напише, знова перечитати.

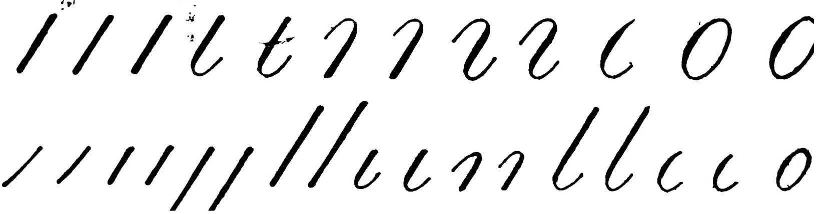
2. Писання за диктатом улекшує незвичайно науку писання і читання.

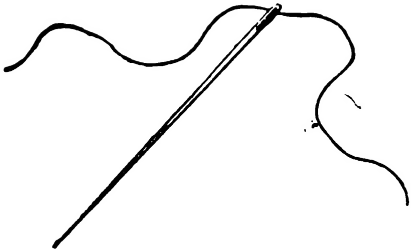

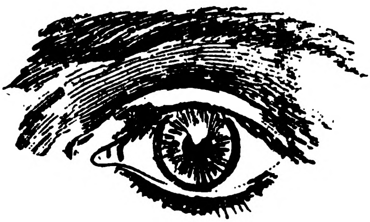

i

u

o

i *u* *o*

u *o* *i*

o *i* *u*

a

u o i a

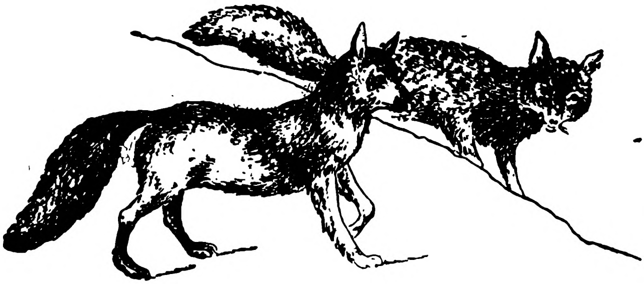
e

i a u e o

y

o i e u a y

Л

лі́-си, се-ло́, сі́-ла

со-лі́ са́-ло, ра́-ло

у рі-лі́.

М

мі́-са, со-ло́-ма,

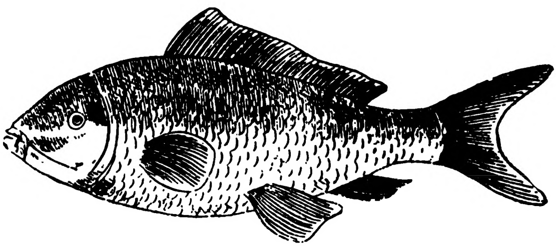
ма́-ма ме́-ле, мі-

ри-мо мі́-ра-ми.

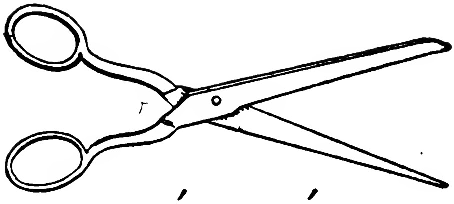
c

ca, ec, ci, uc, co,
cy, ic, yc, ce, o-cá,
a ce ce o-cu.

p

pu, ep, pi, ip, pe,
py, pa, pú-ca, po-
cá, ó-pe, o-pú.

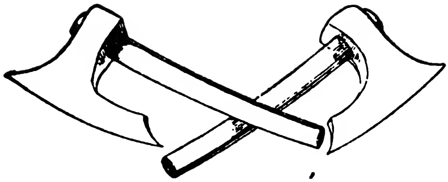
н

но-ра́, са́-ни, со-ло-ни́-на, не-су́ ма-лі́-ни, ме-не́ ра́-но у-ми́-ли.

п

пе-ро́, по́-ле, рі-па, пи-ла́, о-ни́ пи-са́-ли, ма́-ли ма́-ло па-пе́-ру.

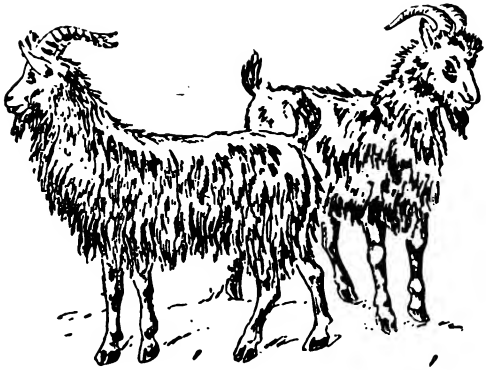
т

то-по-ри, ло-па́-та,
си-ро-та́, те́-та пе-
ре́, у ме-не та́-то
і ма́-ти

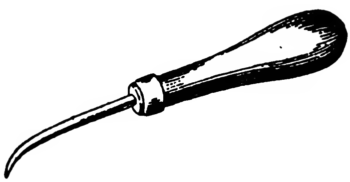
г

гу́ си, но́-ги, го-ра́,
а́н-ге-ли, на го-рі́
по-ло-ни́-на, ту
па-се́-мо.

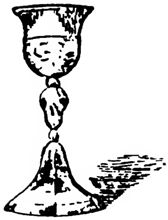
Ц

ца-пи ро-га́-ти, ци́-на, не-ма́ о́ц-ту, у-ми́-те ли-це́.

Ш

ши́-ло, шо́-па, но́-ши, га-шу́, су́-ши-мо па́-шу, ре-ше-то́ на по-ли́-ци.

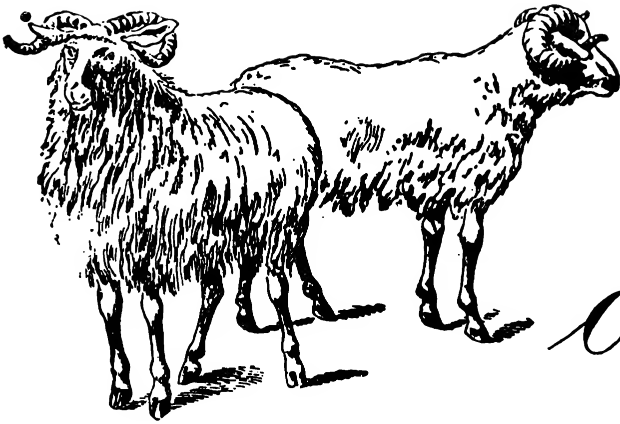
ч.

ча́-ша, рі-чи, чо-ло́,
че-пи́-ги, сі́-то ма-
ле́, о́-чи і у́-ши на
ми-ці́

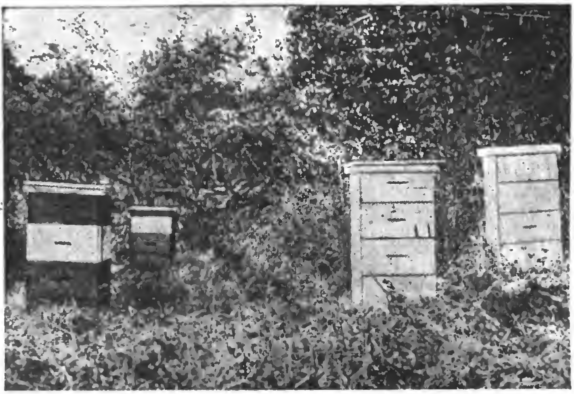
щ

щу́-ри, па́-ша, ще-
ти́-на, у́-че-ни-це,
пи-ши́ по-ма́-лу,
го-щу́ сі́-ро-ту.

б

ба-ра-ни́, ши́-ба, ще́-
па, бі́-бу-ла, су-бо́-та,
чо́-бо-ти, об-ца́-си, ру-
ба-чі́ ру-ба́-ли бу-чи́-
ну, о-ни́ ро-би́-ли бо́-
ро-ни, у го-рі́ ба́-чи-
мо го́-лу-бе́ не́-бо, по-
ра-туй-мо у-бо́-го-го.

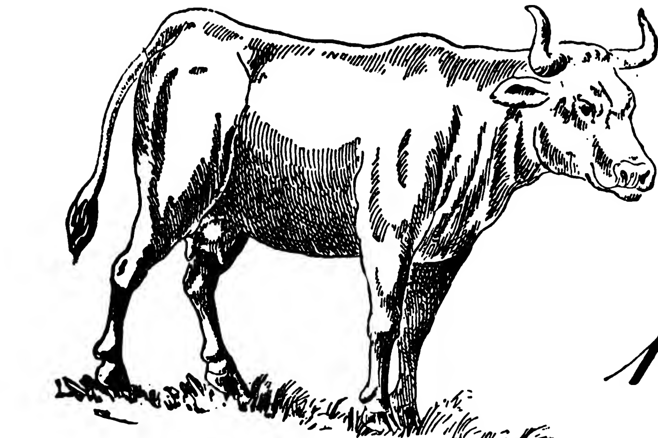
й

у́-лий, рій, май, лій, і́-ней, чи та́й-мо, ри-су́й-мо, цей гай мі́-лий, не лай, а́-ле на-у-ча́й, не мар-ну́й-мо ча-су́, не га-ла-су́й-мо по у́-ли-ці, ша-ну́й-мо щи-ро-го на́й-ми-та.

в

ва-га́, ви́-ли, пи́-во, во-ро́-на, во-щи́-на, ве-ре́-та, мій вуй си́-вий, на ни́-ві ве-ре-ща́-ли га́й-во-ро-ни, ви-ми-ва́й-те, та ви-чі-суй-те ва́-ші го́-ло-ви, ро-би́ уц-ти́-во.

к

ко-ро́-ва, мо-ло-ко́, ка́-
ша, ко́-ци, що́-ка, бай-
ка, ка-ли́-на, че-ре-ви́-
ки, та́-то ку-пи́-ли
ка́-ро-го ко́-ни-ка, ко-
пи́-та у ко́-ний ро-
го-ві, ко-си́ ко-са́, по́-
ки ро-са́.

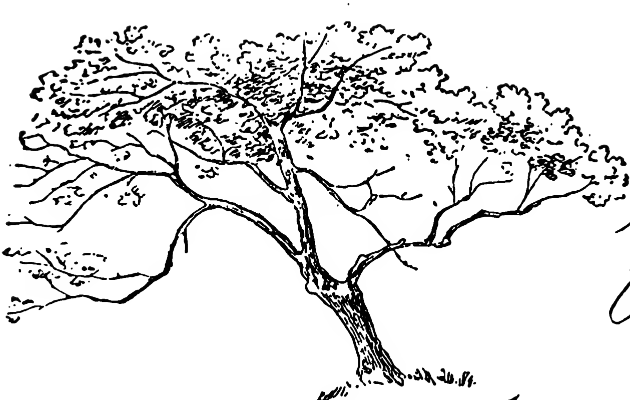
си-ні́, син, ра́-ки, рак,
лу-ги́, луг, то-ки́, тік,
но́-си, ніс, мак, пан, гак,
цап, шум, час, дід, вус,
щур, кіт, рів, а́н-гел,
щи́-гол, вер-ба́, щу́-кор,
ку́р-ка.

у́-че-ник пи́-ше о-лів-
це́м а-бо́ пе-ро́м, на́й-
мит мо-ло-ти́в о-ве́с,
наш пес чуй-ни́й.

З

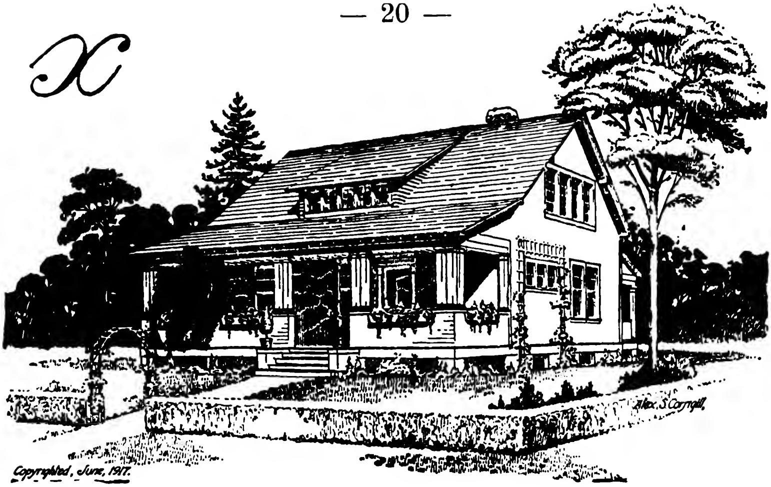
за́й-чик, зуб, віз, гар-
бу́з, ро́-зум, зе́р-ка-ло,
мо-ро́з, зе-ле́-на ви́-ка —
се до-бір-на па́-ша,
зо-ло-ти́й лан-цу-шо́к
до-ро-ги́й, ща-ди́ за́-
мо-ло-ду, на-ги-на́й
га-лу́з-ку, по́-ки-мо-
ло-да́.

д

дé-ре-во, дуб, дó-щин-
ка, да-шóк, бу-ди́-нок,
ко-лóд-ка, пíд-кó-ва,
мíд со-лóд-кий, мо-ло-
дá со-сóн-ка то гáр-
не де-рев-цé, над до-
мá-ми бá-чи-мо ко-
ми-ни́, не дар-мýй,
ди-ти́н-ко!

Х

ха́-та, дах, го-ро́х, ло-
пу́х, хо́п-та, це-бе́р,
о́-веч-ка, хо-ру-го́в; хо́-
ди-мо в бі-лих со-роч-
ка́х, в ха́р-нім до́-мі
ве́-се-ло і ми́-ло, з ху-
до́-би хо-ро́-ший хо-
се́н, на-ві-ща́й-те
хо́-рих

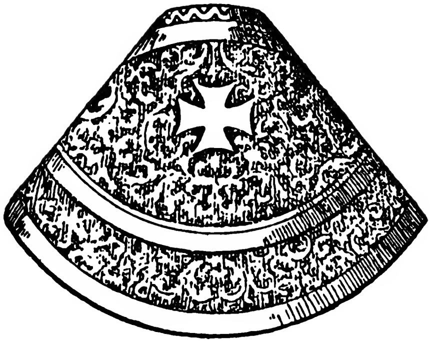
сер-пи́, серп, щер-би́,
щерб, кор-чі, корч, вій-
ти́, війт, дов-ги́, довг,
зо́й-ки, зойк, хор-ти́,
хорт, шовк, горб, гор-
би́, торг, верх, жарт,
карк, же́рд-ка.

жовч гір-ка́, борщ чер-
во́-ний, пе-ка́р пе-че́
бул-ки́, ма́-тер-не се́р-
це най-щир-ше.

Ж

жá-ба, жóр-на, лóж-
ка, ко-жýх, нó-жич-
ки, жáй-во-ро-нок,
рó-жі са-ди-мó у го-
рóд-ці, жéн-щи-на
мé-ле на жóр-нах, ро-
пý-ха це по-жи-тóч-
на жи-во-ти-нá, по-
рóж-на бóч-ка гу-дé.

 ф

фе-лóн, фáр-ба, фар-тýх, гафт. фíрт-ка, черв, товщ, фí-ра то віз, фір-ман ве-зé му-кý, су-хúм тóр-фом па-ли-мó, фó-са це ши-рó-кий рів. цер-кóв-ні рí-чи дер-жи-мó в шá-фах.

пес, пси, метр, ме́-три,
лист, зиск, кошт, гон-
та́р, ци́-фра, жни-ва́,
бро́-ви, ска-ла́, крі́-сло,
сту́-па, шта́-ба, дра́-
тва, при́-спа, ружа.

щи́-гли - то пта́-хи,
це́-глу ро́-би-мо з гли́-
ни́, не за-ба-га́й-те
чу-жо́-го, хто тер-пен,
той спа-се́н.

ґ

ґу́-зи-ки, фі-ґу-ра,
ґу́-ма, фі-ґа, ґа́-нок,
са-ґа́н, ма-ма-ли́-ґа
а-бо́ ку-ле́-ша, ґіпс
бі-лий, на о́-де-жи
ба́-чу бо-га́-то ґу́-
зи-ків, ґо́н-ти — то
ко-ро́т-кі до-щи́н-
ки́, да-хи́ цер-ко́в по-
бі́-ті ґо́н-та-ми.

ь

сь гусь, вісь, рись.

ль сіль, кон-та́ль.

нь кінь, пень, не́нь-ка,

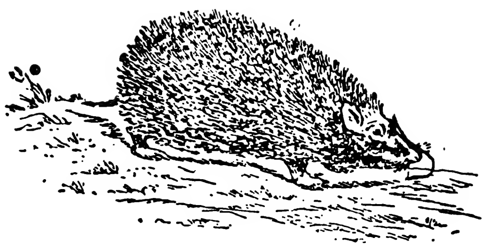
ть ость, ба́ть-ко.

ць міць, мо-ло-де́ць

дь мідь, грудь.

зь мазь, бу́-зьок.

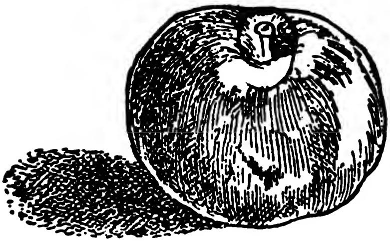
у-чи́-тель у-чи́ть нас
пись-ма́, се-ле́-дець со-
ло́-ний, ше́р-шень жа-
ли́ть сіль-но.

ї

їж, ї-да́, ї-зда́, по́-їзд,
їм борщ, мо-ї́ ро-ї́ си́ль-
ні, тво-ї́ у-ли-ї́ га́р-ні,
їдь зми-ї́ їд-ка́, ї-зде́ць
ї-здить вер-хо́м.

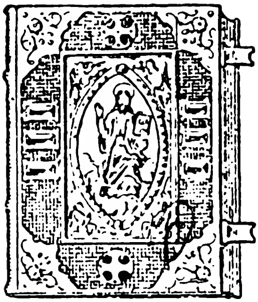
сіть, ліс, тінь, ціп, дід,
лі-ка́р при-ні́с лік, дів-
чи-на їсть мід, до́-брі
ді́-ти ро́-ди-чам ві-
не́ць, а ли-хі́ ко-не́ць.

я

я́-бло-ко, я-зи́к, фі-я́л-ка. ї-мо́ мя́-со, пя́в-ка жи-є́ в во-ді́, на-ру-ці́ ма́-є-мо пять па́ль-ців.

ляк, дя́дь-ко, зя́-бли-ця. ня́нь-ка ба́-вить ди-тя́, гу́-се-ни-ці ї-дять цьвіт та лі́-стя, я-ка́ пра́-ця, та-ка́ пла-тня́.

Є

є-ва́н-ге-ли-є, єсьм є-ще́ ма-ли́й, що мо-є́, то не тво-є́, ко-гу́т пи-є, гусь ґе́-ґа-є, пє-мо́лии сві-жу во́-ду, го-ди́н-ник бє го-ди́-ни.

во́-лос-ся́, на́-чин-ня́ шма́т-тя, га-лу́з-зя́ зі́л-ля́ па́-хне, за-лі́з-за ржа́-ві-є, ті́т-ка ши́є бі́л-ля́.

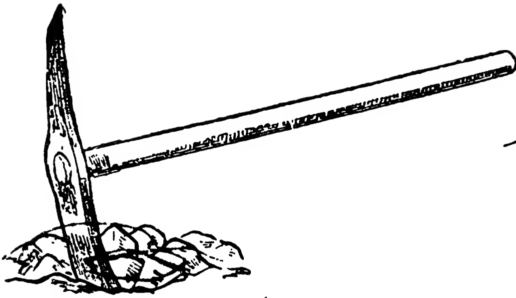
смак, став, книш, плуг,
сніт, зруб, гриб, брат,
цвах, світ, хліб, спюх,
о-бруч, фля́ш-ка, каф-
та́н, ла́-стів-ка.

спів птіць є при-є́м-
ний, хрущ і пчил-ка
бре-ня́ть, мо-я́ кни́ж-
ка зо-ве́-ся бу-ква́р, о́-
браз ви́-сить на сті-
ні́, хміль пне́-ся по ти́-
ках, мі-сяць і зві-зди
сві-тять в но-чи́.

Ю

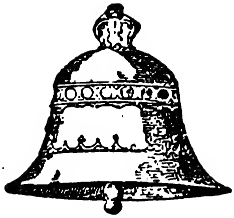
ю-на́к, ю́-шка, ю́п-ка, сні́-да-ю, о-бі-да-ю і ве-че́-ря-ю, не бю зві-ря́т, вюн жи-є́ в во-ді́, жо́в-ні-рі во-ю́-ють на вій-ні́.

нюх, лю́-ди, слю́-сар, клю-чі, пше-ни-цю ва-ря́ть на ку-тю, як дба́-ю, так ма́-ю, як ми лю́-дям, так лю́-ди нам.

дж

джа-ґа́н, джміль, са́-
джа, ві́-джу о-чі́-ма.
са́-джав-ка по-ді́б-на
до ста-ву́, не ї́дж-мо
го-ря́-чо-го хлі́-ба, не
си-джу́ да́р-мо, а́-ле
тру́-джу-ся пиль-но.
лі-ни́в-ця жде ну́-жда.
не о-су́-джуй, а не бу́-
деш о-су́-дже-ний.

Дз

дзвін, ґудз, дзьо-бе́н-ка, дзво-на́р від-ли-ва́-є дзво́-ни і дзвін-кі́, дзві-ни́-ця сто-їть по́-біч це́р-кви, всі пти́-ці ма́-ють два кри́-ла, дві но́-ги, а о-де́н дзюб, з бун-дзу ро́-блять смач-ну́ бри́н-дзю

хре-сти́, хрест, гво́-зди,
гвіздь, пліснь, смерть,
скло, а́-хрест, я́-струб.

блеск сон-ця ра-зіть
о́-чи, скляр вста-вля́-
є ши́-би, стріль-ці но́-
сять стріль-би, брат
мо́-го віт-ця́ — це мій
стрий, се-стра́ мо-є-
ї ма́-те-ри — то мо-я
тіт-ка.

шко-ля́р.

ма́-ю сé-мий рік, хó-джу до
шкó-ли, єсьм шко-ля-рéм,
зна́-ю вже всі ма-лі бу́-кви
пи́-са-ні, у-мі-ю пи-са́-ти,
чи-та́-ти і ра-ху-ва́-ти,
ті-шу-ся цим ду́-же, тó-
го всé-го на́-вчив ме-нé пан
у-чи́-тель, бу́-ду йо-му́ за
це за́-всі-гди вдя́ч-ний.

зо-ра́-ти, ві́-ха-ти,
від-ї-зди́-ти.

о-те́ць від-ї́-хав до мі-
ста на торг, ку́-хар-
ка роз-я-ри-ла о-го́нь,
з гір зї-зди-мо о-сто-
ро́-жно.

на-ша ріл-ля́ зо́-ра-на,
не во́-рюй-ся в чу-жу́
ріл-лю́, за-по-ма-га́й-мо
зу-бо-жі-лих лю-ди́й!

і, и, о, а, е, у.

і, и, о, а, е, у

с, р, л, м

с, р, л, м.

се-ло́, ро-са́, ми́-ло, сир, мур, о-ре́л, ро-сі́л, смо-ла́, ре-ме-сло́; ма́-ма со-ли́-ла ма́-сло.

н, п, т, г.

н, п, т, г.

но-га́, па-пі́р, мі-тла́, го-ра́, ріг, го́-лос, пліт, млин; та́-то о́-ре плу́-гом, ма́-ти пе-ре́ по-ло-тно́, мі-ри-мо яр-дом, со-сна ро-сте́ про́-сто.

ц, ш, ч, щ

ц, ш, ч, щ.

це́-гла, шо́-па, чо-ло́, ще́-па, цап, миш, ніч, чор-ни́-ло, шпур; чи́-щу плащ, о-грі́-та печ те́-пла; че-пи́-ги, ле-мі́ш і че-ре-сло́ — то ча́сти плу́га.

й, б, в, к.

й, б, в, к.

ба́й-ка, ву́й-ко, ко́-ник, борщ, віск, крук, брат; бри́-тва о́-стра, гу́б-ка ле́г-ка, бла́-ват — то га́р-на́ квіт-ка, ста́р-шо-го тре́-ба ша-ну-ва́-ти, по пра́-ці ми́-лий спо-чи́-нок.

д, з, х, ж.

д, з, х, ж.

дім, зуб, хор, жур, сад, віз, міх, ніж; ду-бо́-ве де́-ре-во твер-де́, жи́-то жне́-мо сер-па́-ми, кер-ни́ч-на во-да́ зи́м-на; хто здо-ро́-вий, той ща-сли́-вий.

ф, ґ, дж, дз

ф, ґ, дж, дз.

фа́-ска, ґудз, са́-джа, дзві-но́к; со-ло-ві́й ще-бе́-че, го-ро́д об-го-ро́-дже-ний пло́-том; чим пи-ше-мо на та-блич-ка́х, а чим на зо́-ши-тах?

ь, ї, є, я, ю.

ь, ї, є, я, ю.

ти́ж-день ма́-є сім днів: не-ді́-лю, по-не́-ді-лок, ві-вто́-рок, се́-ре-ду, че-тве́р, п'я́т-ни-цю і су-бо-ту; яч-мінь ма́-є ву-са́-те ко-лос-ся, в лі-ті до-зрі-ва-є всьо збіж-же.

без му́ки нема́ нау́ки; де ру́ки і охо́та, там спо́ра робо́та; єще́ ся той не вроди́в, щоби́ всім догоди́в; з яки́м пристає́ш, таки́м ся стає́ш; лі́пша своя́ ха́та, ніж чужа́ пала́та; роби́ до́бре всю́ди, похвал́ять тя лю́ди; час ско́ро мина́є, а не верта́є; шану́й учи́теля, як роди́теля; що тобі неми́ло, то́го не чини́ дру́гому; як хто дба́є, так і ма́є.

а, б, в, г, ґ, д, е,

а, б, в, г, ґ, д, е,

є, ж, з, и, й, і, ї,

є, ж, з, и, й, і, ї,

к, л, м, н, о, п, р,

к, л, м, н, о, п, р,

с, т, у, ф, х, ц, ч,

с, т, у, ф, х, ц, ч,

ш, щ, ь, ю, я.

ш, щ, ь, ю, я.

И, Й, Ш, Щ.

И, Й. Ш, Щ.

Йосиф Шевчук родився в Щитівцях.

Йосиф — це його хрестне імя. Шевчук — то його родинне назвиско. Щитівці — це назва його рідного села. Йорданські свята

обходимо по новім році. Шануймо кожне свято і кожну неділю. Щоденну роботу зачинаємо і кінчимо щирою молитвою.

Ц, У, Ч.

Ц, У, Ч.

Це́рква — це́ дім бо́жий. Учи́тель веде́ ді́ти до це́ркви. Чита́ємо там моли́тві з книжо́к.

Церкви́ бува́ють деревя́ні або́ муро́вані. У нас є також церква. Чемні діти хо́дять ра́до до це́ркви. Щи́ра моли́тва хоро́нить їх від зло́го.

С, Є, О.

С, Є, О.

Сад Єфре́ма ду́же га́рний. Овоче́ві де́рева тре́ба ста-ра́нно плека́ти.

Сади́ ма́ють бога́то овоче́вих дере́в. Є там мно́го яблінóк, груш, слив, оріхів, чере-ше́нь і више́нь. Овочі є вінні, або́ соло́дкі. Шану́ймо овоче́ві де́рева!

Г, П, Т.

Г, П, Т.

Госпо́дар Петро́ ма́є кра-сне обійстя. Там ба́чимо на подві́рю рі́жні бу-ди́нки.

Господарське подвіря Петра обгороджене пло́том. По́біч га́рної ха́ти стоїть шпихлір. Тро́шки да́льше є ста́йня і хлів. Єще́ да́льше ві́дно стодо́лу і шо́пу. Поря́дний госпо́дар дба́є о до́брі буди́нки і о лад на подві́рю.

Б, Р, В.

Б, Р, В.

Богда́н, Рома́н і Варва́рка ба́вилися на подві́рю. Розмовля́ли вони́ о домови́х звіря́тах.

Богданови подобалися коні і воли. Роман хвалив собі корови і вівці. Варварка тішилася курми, гусьми і качками. Ті звірята дуже пожиточні. Памятаймо о них і обходімся з ними завсігди добре!

І, Н, К.

І. Н, К.

Іва́сь і На́стя були́ з ма́терию в горо́ді. Кость прийшо́в до них тако́ж.

Іва́сь, На́стя і Кость приглядали́ся ці-ка́во рости́нам в горо́ді. Горо́д був поді-лений на грядки́. На пере́дних ґрядка́х росли́: цибу́ля, чісни́к, мо́рква і петру́шка. На інших були́: бу́льба, бураки́ і ре́дьква. Всї ті рости́ни зове́мо ярино́ю.

Ї, Ю, Я.

Ї, Ю, Я.

Їдемо в по́ле. Юрко́ і Я-ким їдуть тако́ж.

Їзда тішить нас дуже. Юрко і Яким раді би чим скорше заїхати. Якаж краса на поли! Всюди повно збіжжа і паші. Буде хліб для людий і паша для худібки.

Л, А, М.

Л А. М.

Луць і Антін суть гає-вими. Лісни́чий і гаєвий доглядають ліса. Малий лісо́к зове́мо гає́м.

Лісú і гаї ма́ють мно́го дере́в. Ака́циї, ліпи, ду́би, бу́ки, гра́би і бере́зи — то листо́ві де́рева. Мо́дрень, яли́ця, смере́ка і сосна́ — то шпилько́ві де́рева. Лісú і гаї суть ду́же пожито́чні.

Х, Ж, Ф.

Х, Ж, Ф.

Христіна несе́ обід жень-цям. Жнива́ відбува́ють ся в літі. Фірами зво́зять збіжже з по́ля.

Жнива — то важний час для рільників. Хлопці і дівчата весело співають при праці. Жнуть вони скоро, щоби господареви принести вінець. Фірами забирають господарі збіжже і звозять до стодоли.

Ґ, З, Е, Д

Ґ, З, Е, Д.

Ґазда́ Заха́рий господа́рить розумно. Ева, його жена́, до́бра ґазди́ня. Дани́ло і Дмитро́ — це їх ді́ти.

Ґазда́ Заха́рий управля́є свою ріллю добре. Доглядає ко́ний і волів. Ґазди́ня Ева завідує до́мом. Дани́ло і Дмитро́ помага́ють ро́дичам в господа́рстві. За то́є лю́блять їх ро́дичі.

1. Школа.

Вдарив дзвінок у школі. Діти збираються, йдуть. Витерли чоботи перед порогом — входять.

Сідають тихо на лавки і ждуть. Увійшов учитель, почалась наука.

Учитель говорить, діти прислухуються пильно до кожного слова. Учитель питає, діти відповідають голосно й виразно.

Учитель пише на таблиці, діти списують у свої зшитки. Учитель показує малюнки, діти цікаво придивляються.

2. Школяр.

Під пахою буквар. Хто то йде? Наш школяр. У руці олівець. Наш школяр молодець.

Тихо в школі сидів. Що питали — умів. І писав і числив, гарно вірш говорив...

То-ж веселий такий наш школярик малий. Знає — тато за то приголубить його.

3. Загадка.

Я маленька, чепурненька,
Крильця гарні маю,
Люблю тепло, люблю сонце,
Скрізь собі літаю.
І у хаті, і на дворі, —
Знайдеш мене всюди.
Та не знаю, за що мене
Незлюбили люди.
Тільки сяду на обличчя —
Зараз проганяють.
Тільки встромлю носа в їжу —
Зараз тяжко лають.

Хто я?....

4. Василько.

Мати пекла пироги. Коло неї крутився її маленький синок Василько і каже до матері:

— Чому ви, мамо, що зі мною не говорите?

— Та ти бачиш, що я не маю часу, відказала мати. Тай що я буду з тобою говорити?

— Та що небудь, мамо! От сказалиб ви мені: На тобі, Васильку, пирога!

5. Кітка й курятко.

Був у нас малий котик. Гарне було котятко. Бувало все бігає по хаті, бавиться. Стара кітка мати дуже його любила. Раз бавився наш котик на подвірю тай десь пропав. Де, того ніхто не знав.

Жаль було нам котика.

А найбільше тужила за ним стара кітка. Все була не весела, не хотіла їсти, нявкала.

Одного разу пішла вона на двір, лягла на мураві й вигрівалася до сонця. Аж дивиться, біжить до неї курятко. Мале, опущене курятко-сирітка, що не мало мами.

Прибігло до кітки, стало собі коло неї, тай нуж її дзьобати — то в голову, то в носик, то в ушка. Кітка то терпіла й на курятко не гнівалася. Зобачило курятко, що кітка на него не гнівається, сіло собі коло неї, притулилося до її теплого кожушка і сиділо. Кітка була рада, що курятко сіло собі коло неї. Курятко було також раде.

І так то опущена сирітка найшла опущену

6. Курятка.

Нанесла курка яєць і почала квокати. Насуплюється, їжиться, немов би то в неї не знать які клопоти настали. Зладила господиня гніздо і посадила курку на яйцях.

Сидить квочка на яйцях день і ніч. Тільки на хвилинку сходить попоїсти.

Висиділа вона курятка такі, як пухові галушки, що від разу на ніжки поставали. Господиня годує їх сиром та січеними яйцями, а квочка виводить на подвіря. Знайде червачка, чи комашку, закокоче, скличе курятка і вчить їх шукати поживи. Вже курятка набігалися, а квочка збирає їх під себе і крилами прикриває.

Виросли курятка і під осінь стали великі. Господиня когутиків порізала на мясо, а курочки полишала на зиму. Передержить їх у теплі, підгодує, а на весну вони пічнуть яйця нести.

7. Діти й пташки.

Діти знайшли в ліску гніздо. У ньому сиділи молоді пташки. Вони ще не вміли літати.

Діти забрали їх, принесли до дому і показали батькови.

Батько спитав дітий:

— Чи добре булоб вашій мамі, колиб хто забрав вас із хати?

Діти відказали:

— Ні, мама плакалиб.

Батько знов спитав дітий:

— А вам, чи добре булоб тоді?

Діти сказали:

— Ні, і ми плакалиб і хотілиб до дому!

Тоді тато сказав:

Такий сам жаль буде мамі-пташці й її дітям.

Діти пожалували пташечок, віднесли їх у лісок і посадили у гніздо.

8. Вершик про школяра.

Не піду до школи, бо у школі нудно.
Вчитися не буду, бо вчитися трудно·
— А їстоньки будеш?
— Буду їсти й пити!...
Колиж так, мій сину, то треба ся вчити!
Без розуму хліба ніяк не добудеш
І голодним, сину, ціле життя будеш!

9. Пригода киці.

Ой підиж ти, кицю, піди по водицю, та лиш добре уважай, не впади в керницю.

Пішла киця по водицю тай упала у керницю. Побіг котик ратувати, уже киці не видати.

Витяг кицю за ухо, тай положив, де сухо.

Лежиж, кицю, тута, а я найду прута. Іще прута не найшов, а вже й киці не найшов.

10. Всі при праці.

— Не піду сьогодня до школи. Ліпше піду бавитися.

Так подумав хлопчик і побіг у поле. Та скоро йому стало скучно.

Побачив хлопець пчілку і каже до неї:

— Пчілко, бався зі мною!

Ні, бренить пчілка. Мені не до забави. Треба віск робити та мід збирати. Бався сам.

Кличе хлопець пташку:

— Пташечко, бався хоч ти зі мною!

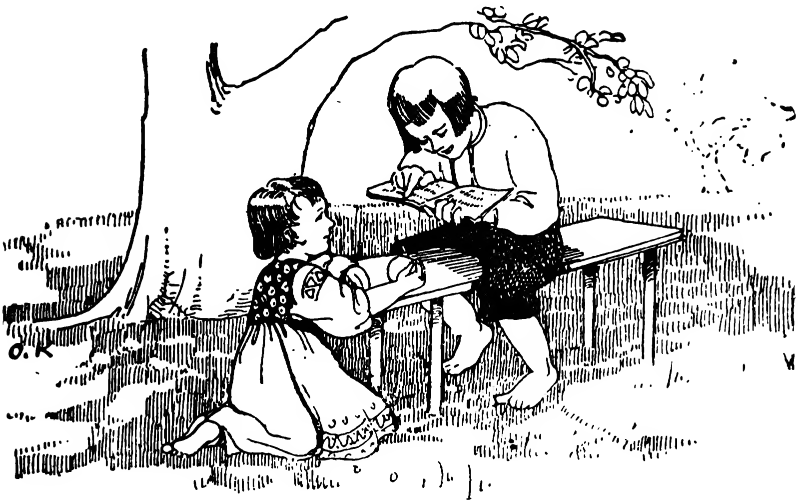
— Ні, каже пташка. Не можу з тобою бавитися. Мушу мухи ловити, черваків шукати, дітий своїх годувати.

Побачив він коня і каже:

— Конику, конику! Ходи зі мною. Будемо бігати, бавитися.

— Ні, каже коник. Не маю часу. Треба поле орати, господареві хліба старати. Вганяй сам.

Задумався хлопчина тай пішов чим скорше у школу.

11. Перша книжечка.

Не довго ходить Івась до школи, а вже навчився читати й писати. Має таку гарну книжечку.

Прийде зі школи до дому, попоїсть, візьме книжку й біжить на двір під дерева. Там сідає на лавочці, кличе Орисю й читає її гарні казочки.

А Орися так любить слухати ті казочки.

Мама й тато тішуться Івасем.

А Івась так полюбив свою книжку, що й не розлучається з нею.

12. Хлібець.

“Хлібець, хлібець питльований!” — весело кличуть діти, аж радість в оці світить.

А чи чули ви, дітоньки, скільки пішло роботоньки, поки той хліб удався, до ваших рук дістався?

13. Місто.

„Вберися гарно, поїдеш зо мною до міста!” — сказав раз батько до свойого сина Василя.

Як же-ж утішився Василь!

Всю дорогу розпитував батька: куди вони їдуть і коли заїдуть.

Приїхали... Дивиться Василь, аж там така високенна башта, що й верха їй не видно.

„Це ратуш, — каже батько, — а на ратуші годинник. Він видзвонює години, щоб усі люди в місті чули.

Площа довкола ратуша — це базар. Довкола базару високі будинки. Вздовж них широкі хідники. Біля хідників ліхтарі.”

Василь ходив із батьком усюди. Роздивлявся на вікна в крамницях, що в них повно всячини: книжок, начиння, одіжи, забавок.

По вулицях було гамірно. Їхали всякі вози й візки. Люди поспішно переходили з вулиці на вулицю. Иноді переїздив довжезний віз — без коней. Гонив сам на залізних шинах.

„Це трамвай", — пояснив Василеві батько.

Василь тішився дуже, що взяв його батько до міста.

Він оповідав своїм товаришам, як там цікаво жити. Але мамі сказав на вухо:

„У нас в дома таки красше."

14. Ріпка.

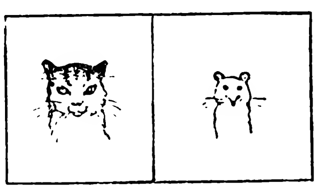
Був собі дід Андрушка. В нього була баба Марушка.

В баби була дочечка Мінка, а в дочки собачка Хвінка.

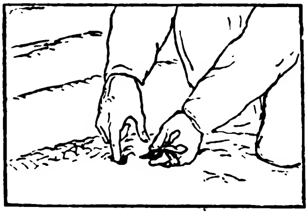
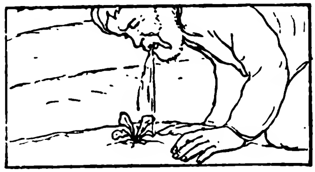

В собачки була товаришка киця Варварка, а в киці годованка мишка Сіроманка.

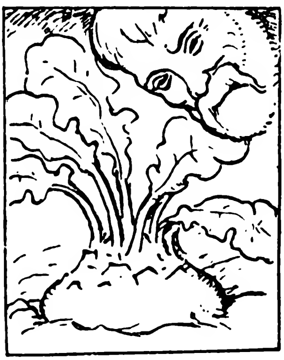

Раз весною взяв дід рискаль та мотику, скопав у городі грядку невелику. Гноєм її попринадив, гра-

бельками підгромадив. Зробив пальцем дірку та посадив ріпку.

Працював дід не марно. Зійшла ріпка гарно.

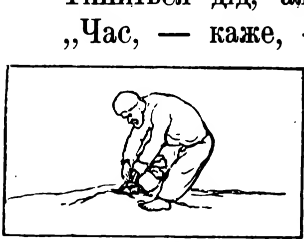

Що-день ішов дід у город. Набирав води повен рот і свою ріпку підливав, їй до життя охоти додавав.

Росла дідова ріпка, росла! Зразу така, як мишка була; потому як кулак, — потому як буряк; потому як два; а на кінці така, як дідова голова!

Тішиться дід, аж не знає, де стати.

„Час, — каже, — нашу ріпку рвати!”

Пішов він у город — гуп, гуп! Узяв ріпку за зелений чуб. Тягне руками, уперся ногами, добуває сил усіх.

Сопе, як ковальський міх. Мучився увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе дід бабу Марушку:

„Ходи, бабусю, не лежи! Мені ріпку вирвати поможи!”

Пішли вони в город — гуп, гуп! Узяв дід

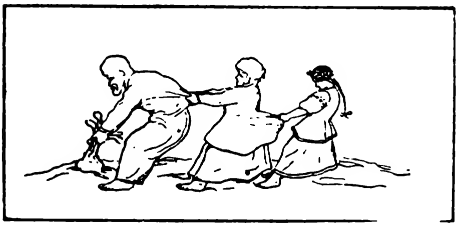

ріпку за чуб, баба діда за плече — тягнуть, що аж піт тече!

Смикає дід ріпку за чівку, смикає баба діда за обшивку. Працюють руками, упираються ногами. Промучились увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе баба дочку Мінку:

„Ходи, доню, не біжи! Нам ріпку вирвати поможи!"

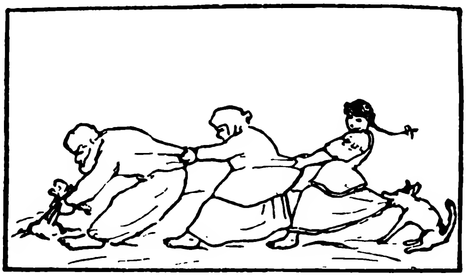

Пішли вони в огород — гуп, гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку. Тягнуть руками, упираються ногами. Промучились увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе дочка собачку Хвінку:

„Ходи, Хвінечко, не біжи! Нам ріпку вирвати поможи!"

Пішли вони в огород — гуп, гуп! Узяв дід ріпку

за чуб, баба діда за обшивку, дочка бабу за запаску, собачка дочку за спідничку. Тягнуть руками,

упираються ногами. Промучились увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе собачка кицю Варварку:

„Ходи, Варварко, не лежи! Нам ріпку вирвати поможи!"

Пішли вони в огород — гуп, гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку, собачка дочку за спідничку, а киця собачку за

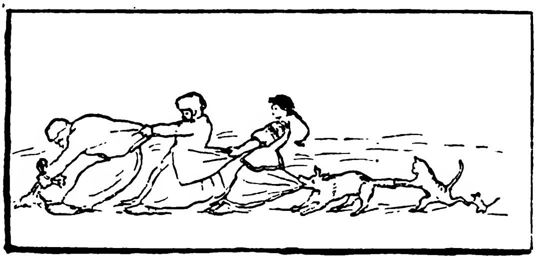

хвостик. Тягнуть руками і зубами, упираються ногами. Промучились увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе киця мишку Сіроманку:

„Ходи, Сірочко, не біжи! Нам ріпку вирвати поможи!"

Пішли вони в огород — гуп, гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку,

собачка дочку за спідничку, киця собачку за хвостик, мишка кицю за лапку. — Як потягли, як потягли, та й покотилися.

Упала ріпка на діда Андрушку, дід на бабу Марушку, баба на дочку Мінку, дочка на собачку

Хвінку, собачка на кицю Варварку, а мишка — шусть у шпарку.

15. Милосерна Маруся.

Маруся мала добре серце.

Знала вона, що й пташки бідують у зимі. Знала також, що пташки гарно співають, та що чистять городи, поля і ліси з всілякого хробацтва. Вона збирала для них в зимі всілякі окрушинки хліба і страви.

Тоті окрушинки сипала на дощинку коло свойого городця. Пташки прилітали щоденно і збирали ці окрушинки. Відтак сідали на плоті, заглядали до вікна хати і дякували Марусі. Маруся дивилася на них і тішилася своїм добрим учинком.

І маленьким датком робимо також добре.

16. Що маю.

Маю очі, віконця. Бачу ними світло сонця. Бачу хату, ліс і ниви. Ах! Який же я щасливий!

Маю вуха. Ними чую спів пташок і зозулю. Чую кожне слово, нене, що промовиш ти до мене.

Уста мої, — як малина. Балакати можу ними. Але перше все розважу, чи дурниці я не скажу.

Маю серце. Ним кохаю я тебе, мій рідний краю!

17. Не бавтесь сірниками!

Не бавтесь сірниками! так остерігають родичі свої діти.

Але Никольцьо не зважав на ті перестороги. Він любив бавитися сірниками, хоч родичі на те не зізваляли.

Раз родичі пішли до міста, а Никольця лишили дома, щоби пильнував господарства. Небавом вишукав він десь пачку сірників. Запалював і тішився їх поломінню. Одна іскра впала на килим і запалила його. Відтак зачали горіти річи в хаті.

Переляканий Никольцьо вибіг з хати і кликав о поміч. Заким збіглися люди, вже горіла хата, другі будинки і все, що в них було. Страшний вогонь зачали гасити водою, але то вже не помогло. Коли родичі вернули з міста, застали лиш вуголь і попіл з цілого господарства.

Бідні плакали, бо не мали ані що їсти, ані в що одягнутися, ані де схоронитися. І Никольцьо плакав гірко, та каявся свойого непослуху, але за пізно. Довго родичі бідували, заким побудували нову хату.

Не бавтеся діти огнем, бо то дуже небезпечна забава.

18. Учися.

Учися, дитино, учися рибчино! Най розум не спить, не дрімає. — Наука —то штука. Без неї розпука. Невчений, як темний блукає.

Як погода на дворі, вибігають школярі і буяють по поли, як під небом соколи.

То плетуть собі вінки, то співають співанки. То уставляться до міри й машерують як жовніри.

Гей, нема, нема як нам, молоденьким школярам! Перо й книжка — наша справа, по науці — забава.

19. Родина.

Ватько, мати, браття, сестри —
Це моя родина.
Коли всі здорові в хаті —
То добра година.

Батько мати клопочуться,
Щоб нас приодіти,
Й прокормити. Ми вчимося,
Щоби щось уміти.

Батько каже: „Не дармуйте,
Беріть книжку в руки,
Бо тепер на світі тяжко
Жити без науки!"

20. Тарас Шевченко.

Тарас Шевченко — це найбільший український поет. Він писав чудово-гарні вірші.

Шевченко любив цілим серцем свій народ, свою рідну мову і свою рідну землю, Україну. А й другим наказував:

Учітеся брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь:
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає,
Чужі люди цураються,
В хату не пускають,
Свої діти — мов чужії,
І немає злому
На всій землі безконечній
Веселого дому.

Шевченко вже умер давно, але в його память уряджуємо що-року Шевченкове свято.

21. Збиточний хлопець.

Івась був збиточний хлопець. Бувало не дасть нікому і улицею спокійно перейти: малих дітий зачіпає, товаришів по..уркує, над звірятами немилосерно збиткується.

Раз пішов він з другими дітьми до ліса. На високім дереві побачив він гніздо пташки. Не надумучиться довго, почав пнятися на дерево. Діти остерігали його, що може впасти. Відтак просили, щоби не робив кривди дрібним пташкам. Але всьо те не помагало. Збиточник завзявся конечно дістатися до гнізда і вибрати молоді.

Гніздочко було на тонкій галузці. Івась досягав вже рукою гнізда, як нагло галузь затріщала і вломилася, а Івась упав на землю і зломив собі руку.

Так зістав збиточник укараний.

22. Рідна мова.

Мово рідна, слово рідне,
хто вас забуває,
ой, не серце той у грудях,
тілько камінь має.
Ой, шануйте, любі діти,
свою рідну мову
і заєдно розмовляйте
своїм рідним словом.

23. Отче наш - рідною мовою.

Отче наш, котрий єси на небесах! Нехай святиться імя Твоє; нехай прийде царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам днесь і прости нам довги

наші, як і ми прощаємо довжникам нашим; і не введи нас у спокусу, но свободи нас від лукавого. — Амінь.

24. Річка.

За городом по долині,
Котить річка филі сині.
В'ясних филях рибка грає,
З неба сонце заглядає.
Птах співає на гилі,
І буяють мотилі.
Наша річка недалеко,
Небоюся тебе спеко.
Скину білля, в воду скочу,
З поту тіло обполочу.

Стоїть дитина над рікою.
На рибку киває рукою:

„Ой вилізь, рибонько, з води, до мене гратися ходи!"

А рибка каже: "Годі мила! Нам жити без води не сила. Як ти буяєш у гаю, так я у филях гуляю."

25. Як Маруся навчилася ходити.

Маленька Маруся довго не ходила, все повзала. На руках не сидить, — все проситься до долу. Як пустять її, вона й поповзе, швидко-швидко. Був у нас великий кудлатий собака Сірко. Коли Маруся зостанеться сама, Сірко стереже її: ляже долі й нікому чужому не дає підійти до неї.

Якось Маруся кріпко вчепилась за шию Сіркові й довго не відпускала. Собака стиха підвівсь і встав, Маруся підвелась разом із ним. Сірко ступив раз наперед, і Маруся, держачись за його шию, теж переступила ніжками. Собака ще посунувсь, і Маруся разом із ним. На другий день теж саме. Марусі це вподобалось; вона, чіпляючись за Сірка, вставала на ноги, і розумний собака вів її. Так Маруся і навчилась ходити.

26. Кого я люблю?

Люблю батька, маму,
Люблю всю родину,
Люблю щиро нашу
Рідну хатину.

Й нема в світі друга,
Як отець і мати,
Милійшої над рідну
Я не знайду хати.

27. В зимі.

Хижо буйний вітер
Віє по долині,
Гори намітають
З снігу хуртовини;
Укриває землю
Скрізь намітка біла,
І земля замерзла
Тихо заніміла.
Поки аж весною
Снігові кайдани

Не спадуть із неї,
То й вона не встане.
Тільки буде вітер
Хижо завівати
І замети-гори
Буде намітати...
А як сонце ясно
Промінем засвітить,
Знов земля устане,
Щоб цвісти і жити.

28. Як я навчилася шити.

Мама шила, і мені хотілося шити. А я була тоді ще дуже малою. Я прохала маму, щоб дала мені шити, а вона сказала: „Ти ще мала, щоби шити, тільки пальці голкою поколеш."

А я таки просила. Мама дала мені клаптик червоний і голку з ниткою і показала, як шити. Я почала шити і не вміла так, як мама, а потім уколола палець голкою, аж кров виступила: Мені боляче було, та я хотіла вдержатись, щоб не заплакати. А мама побачила кров і каже: „Ой, як же ти вкололася!" І мене тоді наче ще дужче заболіло, і я заплакала. Тоді мама обтерла мені палець, забрала шитво і сказала: „Годі шити, візьми ляльку та грайся."

А я все думала про шиття, і здавалося, що мабуть я ніколи не навчуся шити. А тепер уже я й не памятаю, як навчилася шити, і як показую кому, як шити, то аж дивно здається, що хтось не знає, як треба держати голку.

29. Щирий друг.

У одного селянина був великий собака. Став той собака старий і вже не міг стерегти хазяйського добра. Не захотів хазяїн дурно годувати собаку.

Поплив він з ним на човні і взяв із собою доброго мотуза й камінь. Одпливши далеченько від берега, став він камінь на шнур вязати. Дивиться на нього собака своїми розумними очима, ніби тямить, що хоче чинити хазяїн. Привязав той дядько камінь на шию собаці, підвівсь і, штовхнувши пса чоботом, скинув його в воду.

Собака зник; але човен раптом дуже перехилився на один бік, хазяїн не здержався й сам упав у воду. Хвиля захлюпала його, вже став і зовсім потапати.

Коли чує, щось тягне його. Аж то собака його: камінь у нього розвязався, й він кинувся рятувати хазяїна. Вхопив його зубами за одежу, виплив з ним на берег і простягся, ледви дихаючи.

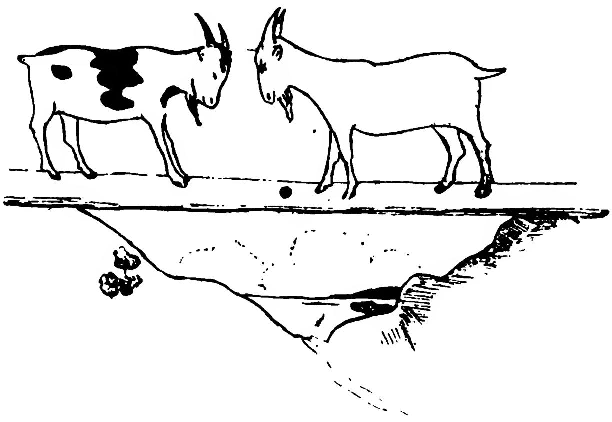
Заплакав дядько, обняв того собаку, й гірко було йому й соромно. До самісінької смерти годував і жалів він щирого друга свойого.

30. Літо.

Душно, аж дихати важко...
Полумям сонце палає,
Ані дихне прохолода,
В небі й хмаринки немає.
Ледви ворушиться річка,
Верби мов сонні схилились.
Небо і луки, і поле
В хвилях прозорих відбились.
Любо та мило гуляти
Діттям отут в холодочку,
В хвилях оцих поринати,
Що гомонять на пісочку.

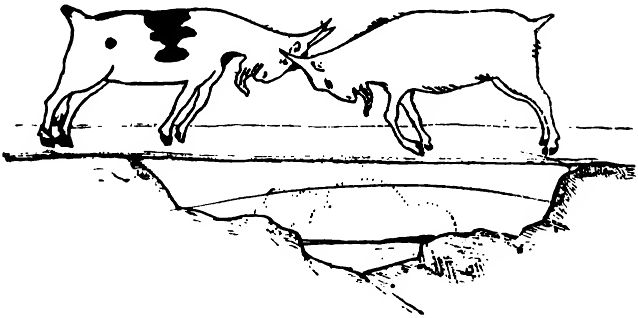
Весело гратися літом, —
Та не усім тоді свято;
В літку від рана до ночі
Людям роботи багато.
Колос на полі жовтіє,
В луках трава дозріває, —
Йде чоловік із косою,
Жінка за ним поспішає.
Душно... Натомлені руки
Часу не мають спочити...
Доки не знаєте лиха, —
Тіштеся, грайтеся, діти!

31. Два цапи.

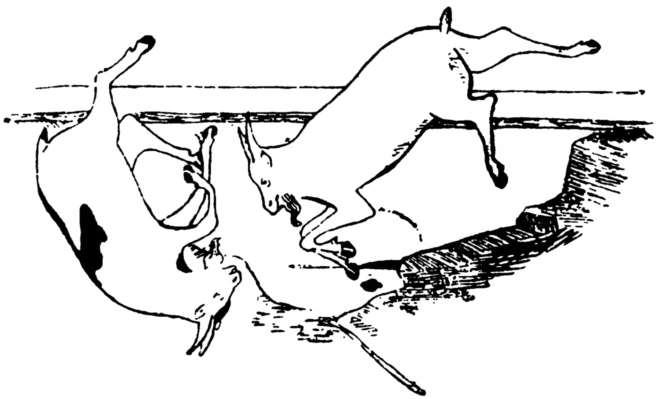

Через яр лежала вузенька кладочка. Як раз на середині зійшлись два цапи. Ні одному з них не

хотілось поступитись назад. Вони спершу почали тупать ніжками один на одного, рогами намірятися,

а тоді розігнались та як стукнуться лобами тай попадали обидва в яр. Обідрались, помялись, понівe-

чились, і виліз кожний на той самий берег, з якого й прийшов до яру.

Приказка: Коза з вовком тягалася, тільки шкура зосталася.

32. Свят-вечір.

Ледви діждались ми того вечора. Перед ним день був такий довгий, що здавалось і кінця йому не буде. Та ось почало смеркатись, і вся сімя зібралась у хату. В хаті було поприбирано, на стінах

висіли рушники. Почалась вечеря. Такої вечері ніколи більш не буває. Чого тільки нема на столі, з чим тільки пирогів не понаставляно, яких тільки страв не подають!

Та нічого нам так не хочеться, швидше нести вечерю до тітки. Я-ж сам і даватиму вечерю тітці, бо я її похрестник. Мерщій одягаємось і йдемо, Я був у вишиваній сорочці й новій свитці, сестри також були гарно повдягані. Привітно, ласкаво зустрічає нас тітка й починає гостити та дарувати нам усякі гостинці й подарунки. Самих оріхів дала нам по чашці, по три колачі, сестрам по стяжці подарувала, а мені велику книжку.

33. Чоловік, вовк, дикий кабан і медвідь.

Їхав чоловік з гаю; стрічає його вовк, медвідь і дикий кабан тай кажуть: „ну, що ми тобі, чоловіче, скажемо?" — „Кажіть," каже чоловік. Вони кажуть: „ми силу маємо — позич нам хитрощів." — „Я-б вам, братця, позичив, та вони дома висять на

гачку; знаєте що?" — "А що?" — "Я вас оставлю, а сам з вовком піду до дому по хитрощі."

Дійшов чоловік до дому і каже вовкові: „отут ти підожди, а я піду в хату." Вовк остався, а той чоловік пішов у хату, взяв рушницю тай убив вовка. Тоді пішов до медведя та кабана, приніс трохи сала, та став пражити. Медвідь і питається: "Що це таке смачне?" — а чоловік каже: "це кабан, — вбий його!" Медвідь, не довго думавши, й убив кабана. — От той чоловік бере його, смалить і тільки прижарить, його сало пригорить і запахне, а медвідь і рве його. Чоловік каже: „підожди, поки я осмалю!" — „Хіба", каже медвідь, „ти мене привяжеш, а то я не втерплю: таке воно смачне..."

От той чоловік привязав його до дуба, тоді узяв сокиру, убив медведя тай каже: „оце вам усім трьом хитрощі!"

34. Ворона та рак.

Летіла ворона понад морем; дивиться — лізе рак. Хап його ворона, сіла на гілляці тай думає гарненько поснідати.

Бачить рак, що доводиться пропасти, тай каже:

„Ей, вороно, вороно! Знав я твойого батька й матір — що за добрячі птахи були!"

„Угу!" відказує ворона, не роззявляючи рота.

"І братів і сестер твоїх знав — славні були птахи."

„Угу!" знов гугнить ворона, а рака кріпкенько держить.

„Та вже хоч і гарні були птиці", — каже рак — „а тобі не рівня, далеко їм до тебе."

„Еге!" крикнула ворона на весь рот та й упустила рака в море.

35. Пустун.

Ходить Антось по дворі, нудьгується. Бачить, пасеться квочка з курчатами. От він і надумав половити всіх курчат. Піймав одно і накрив шапкою. Курча жалібно пищало і билось під шапкою.

Піймав друге і також посадив під шапку. Не подобалось це квочці, і вона все дужче й дужче квокала і кричала, мов кликала кого на поміч. А Антось не слухає і ловить далі.

Коли вже пятеро курчаток билось і несамовито цявкало під шапкою, з-за хати показався півень. Побачивши поміч, квочка розставила крила і скільки сили кинулась на пустуна та так дзьобнула його в ногу, що він, куди видів, пустився бігти.

Довелось вже самій квочці визволяти з-під шапки своїх дітей.

36. Мої санчата.

Мені санчата зробив мій батько. Раніш я не мав санчат і не міг кататись і спускатись на спускалках з моїми товаришами. І мені дуже хотілось

санчат. Раз я підійшов до батька тай кажу: „Тату, зробіть мені санчата. В усіх хлопців є санчата, тільки в мене нема.“ Тато сказав: „Добре, зроблю”. Через два дні, прокинувшись вранці, я побачив в хаті гарні новенькі санчата. Я відразу догадався, що то мої санчата. Вони були деревяні і дуже чепурні. У мене аж серце тьохнуло, так я зрадів.

Тепер я вже не жду, поки хтось дасть своїх санчат поспускатись, а ще й сам часто даю товаришам.

37. Заяці.

Посходились заяці в лісі тай стали тужити:

„Не дають нам на цім світі спокійно прожити: нас і люди убивають, і вовки й лисиці і орлятам на поживу ловлять нас орлиці. Нам щодня і страх і мука!.. Як отак труситись, то ходімо ми до річки, бо красше втопитись!”

І заяці всі пострибали топитися в річці і до берега прибігли, а там на травичці жаби купами си-

діли, — заяців ізлякались, — бовть! бовть! бовть! — усі у воду швидше поховались. А заяці тоді гукають:

„А стривайте, братця! Є такі звірі на світі, що і нас бояться. Мабуть їм життя ще гірше, аніж нам на світі, так не будемо топитись, а ходімо жити!"

38. У лісі.

Галя і Степан пішли в ліс по ягоди та гриби. У траві вони знайшли гніздечко.

Це було так.

Галя розгорнула травичку, шукаючи ягід, коли це з-під кущика пурхнула птичка. Вона почала кру-

титись біля дітей і жалібно цвірінькати. Діти кинулись до кущика і знайшли там маленьке кубелечко, а в йому троє пташеняток.

Пташенята думали, що то їхня мама, широко порозззявляли свої дзюбки і просили їсти.

Пожаліли діти пташенят і пташку і швидше пішли геть.

39. Пригода з котом.

Один котик любив бігати в ліс. Любив він дивитись, як пурхають птички з гілки на гілку, перелітають метелики, ворушиться комашня.

Приляже, було, десь на пеньку, зажмурить очі тай лежить.

Одного разу котик зайшов далеко в ліс і примостився на колоді. Коли це де не візьмесь голодний вовк. Вмить забрався котик на високе дерево. Аж зуби оскалив вовцюга тай сів під деревом.

Зайшла вже й ніч. Звір і не думає йти з-під дерева, та ще й завивати почав.

Злякався котик і заліз між густе листя.

Вже аж ранком загавкали недалеко собаки, і вовк драпнув у другий бік.

З того часу котик вже не заходив далеко в ліс.

40. Коломийки.

Ой є в мене голосочок,
Як срібний дзвіночок;
Навчіть мене, матусенько,
Рідних співаночок.
Навчіть мене співаночок
Із рідного краю,
Лекше стане на чужині,
Як їх заспіваю.

Білі гуси, білі гуси,
Лебідки білійші;
Гарні чужі співаночки,
Та наші гарнійші.
Як я наші співаночки
В садочку співала,
Чужі люди говорили,
Що скрипочка грала.

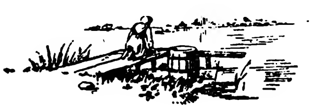
41. Українці.

Ми родилися в Канаді. Канада — це наша нова Вітчина. Наші родичі прийшли до Канади з України. Україна — це земля в Европі, над ріками, які називаються: Черемош, Тиса, Сян, Буг, Припень, Дністер, Дніпро, Дон, Кубань.

Там жиє понад 33 міліони українського народу.

Українці, що жиють на Україні, це наші рідні брати і сестри. Ми любимо їх, помагаємо їм і про них ніколи не забуваємо.

Памятаймо, хто наші батьки, не цураймося своєї народности!

Анґлійська Азбука

складається з 26 букв. Букви ті є слідуючі:

Друковане	Писане	Вимовляється	Друковане	Писане	Вимовляється
A a	*A a*	ей	N n	*N n*	ен
B b	*B b*	бі	O o	*O o*	о
C c	*C c*	сі	P p	*P p*	пі
D d	*D d*	ді	Q q	*Q q*	кю
E e	*E e*	і	R r	*R r*	ар
F f	*F f*	еф	S s	*S s*	ес
G g	*G g*	джі	T t	*T t*	ті
H h	*H h*	ейч	U u	*U u*	ю
I i	*I i*	ай	V v	*V v*	ві
J j	*J j*	джей	W w	*W w*	добл'ю
K k	*K k*	кей	X x	*X x*	екс
L l	*L l*	ел	Y y	*Y y*	вай
M m	*M m*	ем	Z z	*Z z*	зед

Церковна азбука в порівнанню з шкільною.

А	а	читаємо	А	а	Т	т	читаємо	Т	т
Б	б	„	Б	б	Оу	оу	„	У	у
В	в	„	В	в	Ȣ	ȣ	„	У	у
Г	г	„	Г	г	Ф	ф	„	Ф	ф
Д	д	„	Д	д	Х	х	„	Х	х
Є	є, є	„	Е	е	Ц	ц	„	Ц	ц
але на початку складу			Є	є	Ч	ч	„	Ч	ч
Ж	ж	читаємо	Ж	ж	Ш	ш	„	Ш	ш
Ѕ	ѕ	„	З	з	Щ	щ	„	Щ	щ
З	з	„	З	з	Ъ	ъ	(знак твердий беззвучний)		
И	и	„	И	и	Ы	ы	читаємо	И	и
але на початку складу			І	і	Ь	ь	„	Ь	ь
Ї	ї	читаємо	И	и	Ѣ	ѣ	„	Ї	ї
але на початку складу			І	і	Ю	ю	„	Ю	ю
Й	й	читаємо	Й	й	Ꙗ	ꙗ	„	Я	я
К	к	„	К	к	Ѧ	ѧ	„	Я	я
Л	л	„	Л	л	Ѡ	ѡ	„	О	о
М	м	„	М	м	Ѿ	ѿ	„	От	от
Н	н	„	Н	н	Ѯ	ѯ	„	Кс	кс
О	о	„	О	о	Ѱ	ѱ	„	Пс	пс
Ѻ	ѻ	„	О	о	Ѳ	ѳ	„	Фт	фт
П	п	„	П	п	Ѵ	ѵ	„	В	в
Р	р	„	Р	р	Ѷ	ѷ	„	И	и
С	с	„	С	с	але на початку складу			І	і

҆ знак на самозвуці на початку слова.

´ ` ̑ знаки ударення голосу.

Канадійський Гимн.

Канадо! — Кохана Вітчино!
В любві краю Твої сини одно.

З тобою враз наш дух росте,
Наш Сівере сильний!
А кожний син це сторож Твій
Бо Ти наш край вільний!

Канадо! — Славна й вільна!
Ми сторожа сильна!
Канадо! — Ми сторожа сильна!

Канадо! — Де сосна й клен ростуть,
Степи — лани, і струї рік пливуть.

Як дорогий для нас Твій світ
Від Сходу по Захід!
Ти край надій твердих людей,
Наш Сівере вільний!

Канадо! — Славна й вільна!
Ми сторожа сильна!
Канадо! — Ми сторожа сильна!

Нехай росте під Твоїм небом цвіт
Твоїх дочок й синів завзятих рід,

Щоб збергти Твій вольний світ
Від Сходу по Захід!
Коханая Батьківщино!
Наш Сівере вільний!

Канадо! — Славна й вільна!
Ми сторожа сильна!
Канадо! — Ми сторожа сильна!

Т. Д. Волохатюк.